Merta, tuulta ja pakolaisia

Katri M. Rosenberg

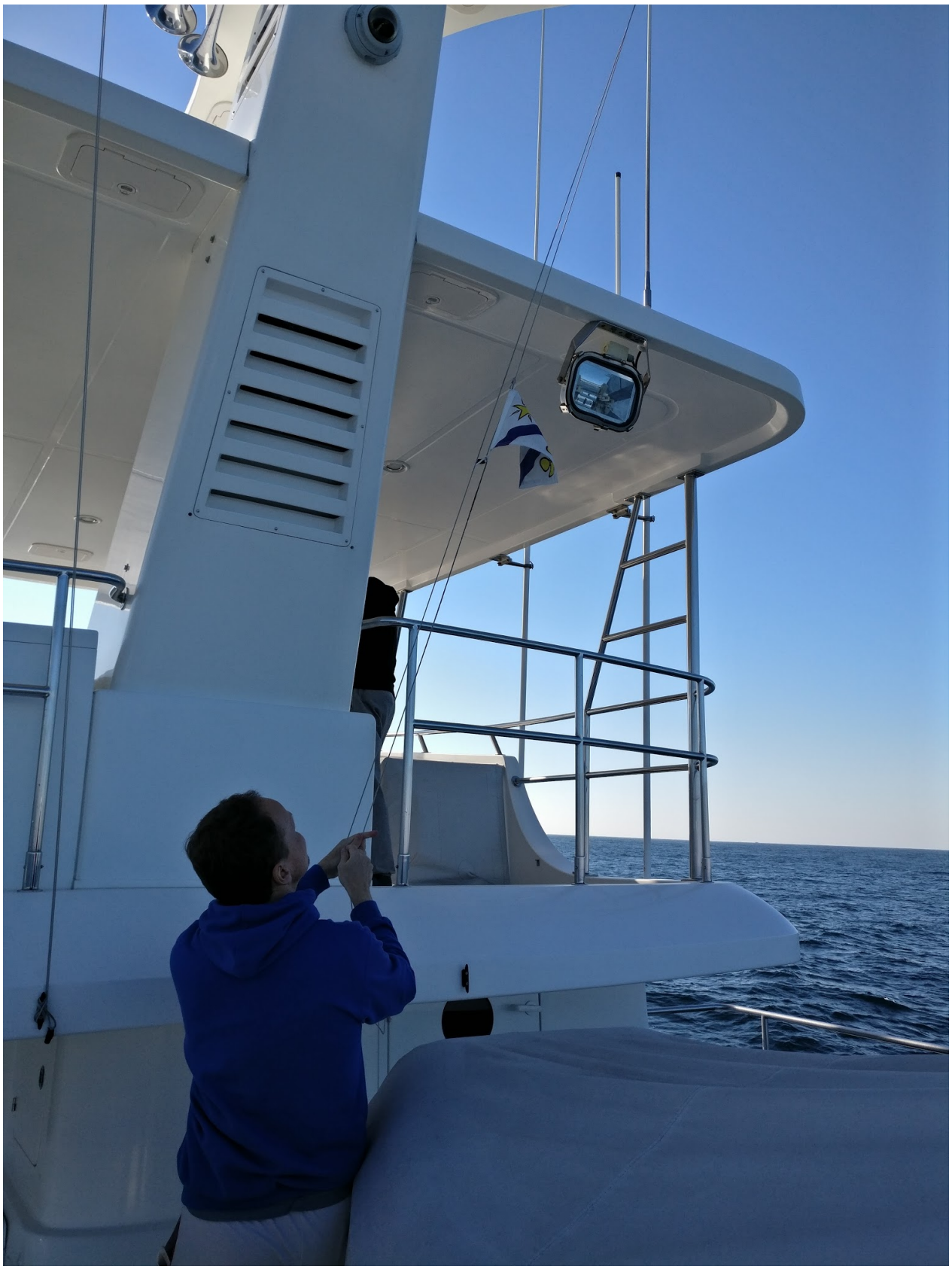

Siinä hän on. Meidän yhteinen unelma Nordhavn 64 runkonumero 20 Sweet Hope, jolla tulemme vielä tekemään monta tapahtumarikasta matkaa. Tämä on kertomus veneemme viennistä Southamptonista Maltalle marras- joulukuun vaihteessa 2016.

Veneen olleessa Southamptonissa Englannissa ja me täällä Espoossa oli matkaan lähteminen jo aivan erilainen kokemus. Olimme käyneet veneellä kahteen otteeseen ennen siirtoajoa, joten tiesimme, että veneessä ei ole mitään ja kaikki pitää viedä mennessä tai sitten ostaa paikanpäältä.

23.11.2016 Espoosta kohti Southamptonia mukaan lähti 4 matkalaukkua á 23 kiloa jokainen, 2 vetolaukkua täyteen ahdettuna, tietokonelaukku ja vähän ylimääräistä. Mukana oli vain se mikä oli matkaa varten tärkeintä. Kaikki muu jäi seuraavaan kertaan. Listaa mitä mukaan tarvitaan ja miten pakkasimme, oli täysin oma operaationsa. Klasun ohje oli, että paikan päällä pitää olla vähintään viikko ennen kuin köydet voi irrottaa. No me olimme puolitoista vuorokautta. Täydellisen tyhjän veneen täyttö proviantilla ja tarvittavilla tavaroilla tuli tehtyä puolessatoista vuorokaudessa. Tätä jäi ihmettelemään Southamptoniin muutama henkilö, sillä koskaan aikaisemmin ei kuulemma Nordia ole täytetty sellaisella vauhdilla kuin me sen teimme. Yhteistyöllä kaikki sujuu. Koska aikaa ei ollut paljoa, oli vain pakko selviytyä. Haasteellinen tehtävähän tuo oli, ei sitä käy kieltäminen, mutta taas on opittu jotain todella arvokasta, josta on varmasti tulevaisuudessa hyötyä meille molemmille, minulle ja miehelleni.

Miehistöä ensimmäiselle legille Southampton- Gibraltar lähti 5 ja toiselle legille Gibraltar-Malta 4. Ajovuorot oli jaettu neljän tunnin vuoroihin ja niistä tehty lista, jotta jokainen tietäisi milloin saa nukkua ja milloin joutuu olemaan vuorossa. Aika voi käydä ja käy jossain vaiheessa todella pitkäksi, kun kyseessä on pitkä merimatka ilman pysähdyksiä, varsinkin jos keli ei ole suotuisa. Hymy on herkässä ennen lähtöä kaikilla, kun shampanjalla kilistellään meidän veneellemme. Tuosta kuvasta vajaa 10 tuntia myöhemmin olimme jo matkalla kohti Guernseytä, jossa veneen bunkraus suoritettiin. Tämä sen takia, että diesel on paljon halvempaa siellä ja meille sitä menee 12300 litraa, joten ihan joka paikasta emme sitä tule ostelemaan.

Matkaan kohti Guernseytä lähdimme lauantaina 26.11.2016 kello 03.00. Tällöin oli merivirrat meille suotuisia ja tuulet olivat laantuneet Guernseyllä, jotta saisimme veneemme kiinni kaijaan bunkrausta varten. Eihän tuona yönä paljoa tullut nukuttua, sillä jännitys oli sen verran kova kaikilla. Mitä matka tulisi tuomaan tullessaan? Olisiko Biskajalla kovat tuulet? Entäpä Välimerellä? Miten kaikki tulisivat selviämään viikosta? Kuinka moni tulee merisairaaksi? Jokaista jännitti aivan varmasti. Kukaan meistä ei ollut koskaan ollut tuollaisella matkalla aikaisemmin. Minulla ja Mikalla oli jonkinlainen käsitys siitä mitä tuleman pitää, mutta muilla ei mitään käsitystä, koska eivät ole harrastaneet veneilyä samalla lailla.

Sweet Hope bunkrauksessa Guernseyllä 26.11.2016. Mikan ensimmäinen kaijaan ajo suoritettu ponttoonilaituriin, iltahämärässä. Ajatuksena oli, että jäämme Guernseylle yöksi toiseen laituriin. Mutta saimme säämieheltä Islannista tiedon, että joko lähdemme heti bunkrauksen jälkeen kohti Gibraltaria tai sitten odotamme keskiviikkoon, sillä odotettavissa oli huonoa säätä. Lähdimme bunk-rauksen ja iltaruoan jälkeen kohti aavaa merta ja unelmia. Tuntui aivan mahtavalta! Tuota tunnetta ei voi sanoin kuvailla. Lähtiessämme pois Guernseyn satama-altaasta saimme VHF soiton paikalliselta merivartios-tolta. Voi pojat sitä kyselyä. Mihin olette matkalla? Kuinka monta aluksessa mukana? Mitä pelastautumisvälineitä teillä on mukana? Koska E.T.A. Gibraltarilla? Kuka omistaa veneen? Kaikkiin vastailin sujuvasti ja

saimme myös tiedon, että liikkeitämme tullaan seuraamaan. Johtuen varmaankin siitä, että tuohon vuoden aikaan ei juurikaan huvialuksilla mennä Biskajanlahdella, koska tuulet useimmiten eivät ole suotuisat ja aallon korkeus voi olla suuri.

Meillä kävi tuuri Biskajalla. Tuulet oli takaanta suurimman osan matkasta ja delfiinit ilahduttivat meitä matkan aikana. Oli aivan mahtavaa katsella niiden leikkimistä aalloissa ja keula-kuohuissa.

Aallon korkeus Biskajalla oli suurimmillaan varmaankin sellaista 3-4 metriä, mutta myötäisenä. Vaikka veneessä on vakaajat, jotka ottavat sivukeinumisen pois, vene nyökkii aalloissa. Veneen keulakajuutat saivat uudet nimet miehistöltä. Styyrinpuoleisesta kajuutasta tuli Vatkuli ja parpourin puoleisesta tuli Vekkula. Välillä Vekkulassa kuulemma lensi ilmaan aalloista johtuen, mutta onneksi punkka on niin leveä, että aina tipahtaa punkkaan takaisin.

Kyllä sitä vihreetä vettä ikkunoille asti jossain vaiheessa matkaa myös päätyi. Aallot ovat aivan erilaisia isolla merellä, kuin meillä täällä pienillä lahdilla ja saaristossa, jossa suurin osa meistä on aikaisemmin veneillyt. Edes Itämeren isolla altaalla aallot eivät muodostu

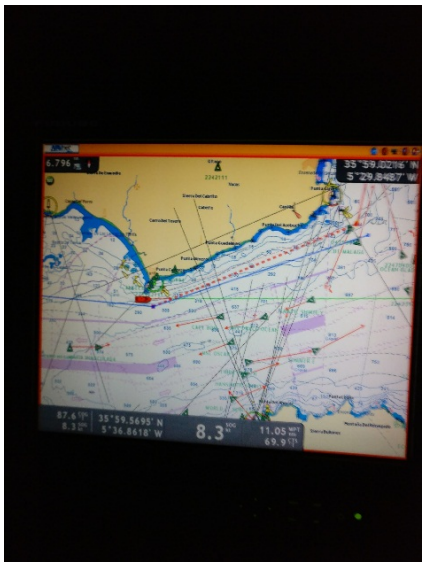

samanlaisiksi, kuin Atlantilla. Aallot olivat pitkiä ja loivia, kun taas täällä meidän kotoisilla vesillä useimmiten aallot ovat lyhyitä ja teräviä.

Siinä se on! Meidän kaikkien niin odottama kohta, no ainakin minun. Toisella puolella Eurooppa ja toisella puolella Afrikka. Kuinka moni meistä pääsee jossain vaiheessa kokemaan tuon tunteen omalla veneellään? Olimme etuoikeutetussa asemassa ja jokainen tulee muistamaan, tuon hetken vielä pitkän aikaa. Sää ei meitä suuremmin tuossa kohdassa suosinut, mutta kyllä ne molemmat puolet erottui siinä harmaassa kelissä, joka meillä tuona päivänä oli. Tähän mennessä olimme olleet veneessä kuusi vuorokautta yhteen menoon, ilman yhtään pysähdystä. MTU oli raksuttanut nätisti

tasaisesti reipasta 1200 kierrosta minuutissa koko matkan ajan. Välillä virta vei niin voimakkaasti, että vaikka kierrokset olivat alhaalla meidän +85 tonnin keijukainen puski menemään reipasta 8,5 solmua vaikka pyrimme ajamaan 7,5 solmua, joka on veneen taloudellinen optiminopeus.

Gibraltar perjantaina 2.12.2016 noin kello 20.00. Vettä satoi ja sloti oli hiukan ahdas. Hienosti Mika laittoi Sweet Hopen kaijaan ahteri edellä. Apuna hänellä oli minut toisissa kuulokkeissa ohjaamassa koko ajan miten paljon tilaa molemmilla sivuilla on. Meillä on siis käytössä ”avioliiton pelastajat” eli langattomat kuulokkeet joiden kautta voimme keskustella toisillemme kaijaan tulossa/ lähdössä ja kertoa mitä tehdä, paljonko tilaa, minne suuntaan kääntää, onko toisia veneitä missä kohtaa, sillä Sweet Hope on sen verran iso vene, että Mika ei itse pysty näkemään kaikki kulmia, joten toisen täytyy hänelle kertoa mittasuhteita. Gibraltarilla vietimme pari päivää jona aikana osa miehistöstä vaihtui ja osa jatkoi sinnikkäästi matkaa.

Maanantai 5.12.2016 noin kello 17.25 pakolaisten kumivene näkyvissä styrpourin puolella. Ilmoitus Espanjan rajaviranomai-sille, jotka määräsivät meidät seuraamaan kumivettä ja ilmoittamaan heille missä suuntimassa vene on menossa. Tätä kesti noin reippaat kaksi tuntia, vaikka ilmoitushetkellä meille oli sanottu, että merivartiosto tulee paikalle noin tunnissa. Joten seurasimme ja teimme noin puolen tunnin välein ilmoitusta siitä mihin suuntaan vene oli matkalla.Pieneen kumiveneeseen oli ahtautuneena noin 10 mieshenkilöä ilman pelastusliivejä, tietenkin. Meidän ollessa kumiveneen lähistöllä miehet heiluttelivat käsiään raivoisasti. Rajavartioston tullessa myöhemmin pimeän jo laskeuduttua paikalle näin ei ollut. He eivät näyttäneet ollenkaan iloisilta saadessaan apua rajavartioston miehistöltä. Minulle ja Mikalle jäi mieleen ennen kaikkea se, kuinka Espanjan rajavartiosto moneen otteeseen kiitteli meitä meidän toiminnasta, niin maissa oleva keskus, kuin sitten itse alus joka paikalle saapui. Moneen kertaa tuli Thank you! Thank you!

Espanjan rajavartiolaitos hakemassa pakolaisia ja heidän kumivenettään noin kello 19.30 aikoihin maanantaina 5.12.2016. Suuntasimme takaisin omalle kurssillemme heti, kun meille oli annettu lupa siihen. Tämä tulee varmasti säilymään kaikkien meidän mielessä vielä pitkän aikaa.VHF-kanavalla ilmoitettiin koko ajan myös toisesta pakolaisveneestä, jonka oli nähty lähtevän Marocosta kohti Eurooppaa kyydissään 36 henkilöä. Tätä venettä emme onneksi kohdanneet loppumatkan aikana.

Välimerellä tuuli ei ollut meille niin suotuisa kuin Biskajalla. Suurimman osan matkasta puskimme vastatuuleen ja veneemme nyökki sen mukaisesti. Välillä vene nyökki sen verran paljon, että galleyssä ei pystynyt ruokaa laittamaan ollenkaan. Tämä oli otettu huomioon veneen proviantin täyttössä, aina löytyi jotain syötävää kaikessa kelissä, jota matka meille tarjosi. Aina vaan ei tahtonut olla kaikilla nälkä.

Reissumme kesti kaiken kaikkiaan 21 päivää ovelta ovelle. Tähän on luettu niin alku kuin loppu päässä olevat ns. extra päivät. Merellä tuosta ajasta olimme 14 päivää, osan tästä ajasta olimme ainoa vene aavalla ulapalla. Kaiken kaikkiaan reissumme oli todella mahtava. Paljon uusia kokemuksia. Erittäin paljon uutta oppimista uuden veneen kanssa. Pikku hiljaa opimme Mikan kanssa mikä meille on paras tapa toimia, meidän veneen kanssa. Missä tavarat. Miten ohjailla. Miten tulla satamiin. Miten lähteä satamista. Koko elämä on oppimista, eikö niin? Tämän meidän täydessä lastissa ollessaan 100 tonnin keijukaisen kanssa, meillä todellakin on oppimista. Ei haittaa meillä on aikaa!

Lempeitä tuulia kesälle 2017 kaikille Marinereille. Merellä tavataan!